

J. R.

**Nowa duńska ustawa o sytuacji
prawnej dziecka : [recenzja artykułu
Franza Marcusa opublikowanego w
"Rabels Zeitschrift für ausländisches
und internationales Privatrecht",
1961, nr 1]**

Palestra 5/10(46), 85-86

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

tego lotu straty materialne w postaci utracenia kur, jak też i za zmniejszenie praw do korzystania z nieruchomości).

Problematyka powyższa rodzi szereg skomplikowanych kwestii natury prawnej, których powstawaniu nie zapobiegło nawet wydanie specjalnej ustawy (Federal Aviation Act z 1958 r.).

Artykuł cytuje szereg ciekawych orzeczeń sądów USA, mających za przedmiot skargi o odszkodowanie za szkody wywoływane przez hałas spowodowany przez samoloty.

Nowa duńska ustawa o sytuacji prawnej dziecka

Ustawa powyższa została wydana w dniu 18.V.1960 r. Jej tekst zamieścił i zapatryzył uwagami Franz Marcus (Kopenhaga) w nrze 1 (z czerwca 1961 r.) „*Rabels Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht*”.

Godny podkreślenia jest przede wszystkim fakt, że ustawa w zasadzie nie rozróżnia podziału na dzieci ślubne i pozamałżeńskie, wprowadzając ich zrównanie w prawach. Ustawa inkorporowała również w swoich przepisach rezultaty postępu badań medyczno-biologicznych w celu doprowadzenia do ustaleń biologicznego ojca dziecka. Praktyka oparta na rozbudowanej już nauce o grupach krwi, nowsze osiągnięcia antropologii (np. ostatnie doświadczenia, według których z budowy dziecka można wyciągnąć określone wnioski n.t. czasu jego poczęcia, a tym samym n.t. osoby biologicznego ojca), umożliwiły istotne złagodzenie rygorystycznych dotychczas reguł dowodowych w sprawach o ustalenie ojcostwa. Tak więc jak dotychczas mąż, aby zaprzeczyć ojcostwu, musiał udowodnić, że nie mógł być ojcem dziecka swojej żony. Obecnie według art. 2 ustawy wystarcza, że udowodni on fakt utrzymywania stosunków cielesnych przez żonę z innym mężczyzną w okresie zajścia w ciążę.

Odrębną podstawą uzasadniającą fakt pozamałżeńskiego pochodzenia dziecka jest okoliczność, że rodzice w okresie jego poczęcia nie mogli przebywać razem. Mąż matki dziecka może wnieść skargę o zaprzeczenie ojcostwa w terminie 1 roku od czasu, w którym dowiedział się o okolicznościach uzasadniających zaprzeczenie ojcostwa, najpóźniej jednak w ciągu 5 lat po urodzeniu się dziecka. Wprowadzenie tych terminów opiera się zdaniem autora na założeniu, że matka i dziecko nie powinny być narażone przez nie określony czas na możliwość kwestionowania przez męża faktu małżeńskiego pochodzenia dziecka; trwałość raz uzasadnionego i nie kwestionowanego statusu dziecka jest ważniejsza od ustalenia biologicznego ojca.

Ustawa, poza rozdziałem I o ojcostwie, zawiera jeszcze 3 dalsze: zabezpieczenie bytu dziecka (rozdz. II), przyczynianie się do ponoszenia kosztów porodu (rozdz. III) oraz inne postanowienia (rozdz. IV).

Jednocześnie z powyższą ustawą wprowadzone zostały zmiany do ustawy o organizacji wymiaru sprawiedliwości zmierzające do nowego uregulowania biegu postępowania w sprawach o ustalenie ojcostwa, a to w celu jego dalszego przyspieszenia przy zapewnieniu osiągnięcia jak najlepszych rezultatów.

Obie ustawy stanowią znaczne osiągnięcie w prowadzonych niemal we wszystkich państwach pracach nad zapewnieniem należytej ochrony prawnej dziecka.

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE

Jan Świdorski

W dniu 10 czerwca 1960 r. zmarł w Warszawie po dłuższej chorobie adwokat Jan Świdorski.

Urodzony w roku 1889 na Podolu, wykształcenie średnie i wyższe otrzymał w Kijowie, kończąc w r. 1912 Wydział Prawa na Uniwersytecie Kijowskim. W Kijowie również, po odbyciu stażu, rozpoczął praktykę adwokacką.

Po wybuchu rewolucji październikowej powrócił do kraju i po zdemobilizowaniu objął stanowisko sekretarza Komisji Prawniczej przy Ministerstwie Sprawiedliwości, a następnie — stanowisko sędziego grodzkiego w Warszawie. Po wybuchu wojny w 1939 roku przeszedł do adwokatury i od tego czasu nieprzerwanie w niej pozostawał.

Niewielu znana była okoliczność, że zmarły obok prawa ukończył także studia filozoficzne w Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie, rozpoczęte jeszcze w r. 1907 u prof. Clapareda w Genewie.

Zmarły był autorem pracy filozoficznej (wydanej przez Bibliotekę Polską w roku 1936) pt. „Zręby filozofii organicznej”. Praca ta uzyskała przychylną ocenę w „Przeglądzie Filozoficznym” i innych czasopismach i wywołała zainteresowanie za granicą. Dowodem tego zainteresowania był fakt, że w r. 1938 dwaj profesorowie: dr Bochnik z Uniwersytetu Berlińskiego i dr Cohlman z Uniwersytetu w Kolumbii zwrócili się do Świdorskiego z prośbą o zezwolenie na przekład jego dzieła na języki niemiecki i angielski. Wybuch wojny w 1939 r. uniemożliwił te zamierzenia.

Po ustaniu okupacji Świdorski, mimo ciężkiej pracy zarobkowej, napisał część II owej pracy pt. „Zręby filozofii dynamicznej”, dotychczas nie wydanej.

Będąc zatrudniony przez szereg lat na stanowisku radcy prawnego Ministerstwa Żeglugi, opracował zasady prawa morskiego na podstawie ustawy morskiej angielskiej.

Pozostawił po sobie pamięć człowieka dobrego i szlachetnego, cenionego wysoko przez kolegów, z którymi utrzymywał bliższe stosunki.